

Újra a gázkészülék cseréről

A sokat emlegetett téma, amiről mégsem lehet eleget beszélni

Mostanság az eladott gázkészülékek jelentős része a készülékcsere felújításokhoz kel el. A fűtési rendszerek felújítását a felhasználók különböző okból szeretnék elvégezni, illetve remélhetőleg a képzett szakemberek segítségével elvégeztetni.

Az egyik ilyen ok lehet – ami nem minden helyzetben lelkesítő – a kényszerű kazáncsere. Az a pillanat, amikor már a gázkészülék javító mester sajnálkozva tárja szét a kezeit az éppen ismét meghibásodott készülék mellett, mondván az már nem javítható, vagy a javítás költségei meghaladnák egy teljesen új fűtőberendezés árát. A család összeül és igyekeznek számba venni a lehetőségeket, ami legtöbbször a pénzügyi helyzet mérlegelésével indul. A problémák sora azonban csak akkor indul el igazán, amikor nem csak egyszerűen egy új, hanem mindjárt egy korszerűbb, komfortosabb, azaz a régivel nem azonos típusú kazánt szeretnének vásárolni, illetve beépíttetni. Ha elegendő idő és pénz áll rendelkezésre a lehetőségek tárháza –na és persze a kínálat- rendkívül széles, de erre a lehetőségre még visszatérek.

A kellemetlenebb helyzet akkor alakul ki, ha a készülékcsere télvíz idején, a fűtési szezon közben kell(ene) végrehajtani és nincs megfelelő, hosszabb ideig jól működő tartalék fűtés a lakásban, mert hát valljuk be, hogy legtöbbször nincs. Az alap problémát a jelenlegi gyakorlat szerint a feltétlenül szükséges engedélyeztetési eljárás(ok) időigényessége okozza, mely az egy-két napos átalakítási munkálatokat több hétre is elnyújthatja. Ezzel kapcsolatosan már több észrevétel és javaslat is érkezett már az illetékesekhez, szinte minden alkalommal hivatkozva az európai gyakorlatra, csak hát kis hazánkban általában minden jóval lassabban történik, főleg, ha az adott esetben egy régi, megszokott rend(szer) megváltoztatását igényli. Az illetékesek menségére legyen mondván, hogy a kezdeményezések azért nincsenek helyből lesöpörve az asztalról, mindenki egyetért azzal, hogy itt az ideje a változásoknak, a megújulásnak, csak valahogy sohasem kerül elő az ügy „gazdája”, aki hivatalosan elindítaná a koordinálná a feladat elvégzését, így egyelőre főleg az ötletzsák telik.

Kezdeményezések azért szépszámmal akadnak, és rendre arra törekedik mindenki, hogy javuljon a helyzet, egyszerűsödjének a folyamatok. A GMBSZ is ennek tükrében igyekszik folyamatosan megújulni, igazodni a korszerű lehetőségekhez és próbál minél több olyan előírást honosítani, melyen az európai gyakorlatban már jól működnek. A jelenlegi helyzet szerint a fent említett készülékcsere csak abban az esetben lehet felgyorsítani, ha az újonnan beépítendő készülék típusa az előzővel megegyező, mivel ilyen esetben nem szükséges gáztervet készíteni és így a tervek engedélyeztetési folyamata is elmaradhat. A GMBSZ folyamatban lévő második módosítása – természetesen amennyiben a vonatkozó változtatásokat a szakma elfogadja – ezen a téren is igyekszik tiszta vizet önteni a pohárba úgy, hogy pontosítja az azonos típus fogalmát, illetve ezzel egy időben magának a gázkészülék típusának fogalmát. A típus, mint fogalom, nem a egy adott gázkészülék márká bizonyos típusjelű készülékét takarja, hanem a mostanság már egyre többet emlegetett MSZ CEN/TR 1749 jelű szabvány szerinti típust kell ez alatt érteni. A szabvány a gázkészülékek típusát azok égéstermék-elvezetési módja szerint sorolja az európai osztályozási rendszerbe. Itt taglalják az úgynevezett „A”, „B” és „C” típusú készülékek fogalmát és ezeken belül az égés légellátásának módja valamint az égéstermék kivezetés variációi szerinti változtatásokat. Ha megvan a lecsereendő készülék MSZ CEN/TR 1749 szerinti típusa, akkor a terv nélküli készülékcsere esetében minden olyan gázkészülék márká szóba jöhet, amelynek van engedélye az adott típusra. Ezen kívül feltétlenül meg kell említeni, hogy a készülék rendeltetése, a felhasználás célja sem változhat meg a csere után!

A megfelelő cserekészülék kiválasztásakor a legjobb, ha a gázkészülékek engedélyein keressük meg adott készülékre vonatkozó, engedélyezett típus besorolásokat, mivel a gyártók általában többféle típusra is megkéri az engedélyt. Egy-egy gázkészülék, mely alap kivitelben zárt égéstérrel rendelkezik, ezért helyből „C” típusúnak hívunk nemegyszer többféle „B” típusú égési légellátásra és égéstermék kivezetésre is engedélyt kap, így bár szerkezetileg zárt az égéstere, mégis a helyiség levegőjét használja (használhatja) fel az égés során. Bár ritka, de előfordulhat olyan helyzet, amikor csak az égéstermék lehet – természetesen a készülék jellegéből adódóan – túlnyomósan üzemből kivezetni, azonban az égéshez szükséges levegő kazánhoz jutása csak a helyiségből lehetséges. Ezekben az esetekben természetesen a megfelelő légellátás megléte, annak biztosítása elengedhetetlen követelmény a megfelelő és üzembiztos működésnek.

Ezzel gyakorlatilag vissza is kanyarodtunk a rendszer, illetve a rendszerben való gondolkodás, tervezés és kivitelezés fogalmához. Bármilyen változtatás a lakás épületgépészetében (és itt kihangsúlyozva az épület szót) soha nem lehetséges a teljes rendszer alapos átnézése, leellenőrzése és szükség esetén áttervezése nélkül. Az ÉPÜLETgépészet alá pedig minden beletartozik, ami a lakóterünk hő egyensúlyát és légellátását (szellőzését)

érinti. Arra, hogy ez mennyire így van, mindenki számtalan példát tudna felsorolni, mégis én most megtoldanám még egy szerintem tanulságos esettel:

Nemrég egy aggódó ügyfél hívott fel bennünket azzal, hogy valami nem stimmel a nemrégiben felújított fűtési rendszerével, mert bár Ő, mint laikus teljes mértékben rábízta magát a kivitelezőre, a kazáncsere óta addig soha nem látott penészesedés indult el a lakásban. Szinte rutinból indult el a kérdések sora a felújítás által esetlegesen érintett egyéb területek tisztázása érdekében (gondolva arra, hogy az ilyen problémák legjellemzőbb oka lehet a nyílászárók cseréje), azonban hamar kiderült, hogy a kis család egyetlen beruházása a régi, tönkrement kazán lecserélése volt, mivel másra már nem futotta a szűk költségvetésből. Ráadásul még a kivitelezőt is a korszerűségekre való törekvés hajtotta, így sikerült ész érvekkel meggyőzni a felhasználót, hogy a legbiztonságosabban működő gázkészülékek a helyiség levegőjétől független, zárt égésterű változatok. Eddig minden rendben is volt, a „szokásostól” eltérően még az oldalfali kivezetés engedélyeztetése is simán és főleg gyorsan lezajlott, így a bekerülési költséget is a lehetőségekhez mérten a legalacsonyabban lehetett tartani. Az új kazán beszerelésre került. A kivitelezőt a lelkesedése azonban nem hagyta nyugodni, látva, hogy a felhasználó anyagi körülményei nem a legjobbak, szeretett volna még némi költségmegtakarítást biztosítani az ügyfélnek, ezért „egy-füst-alatt” elintézte a régi, egyébként is rossz állapotban lévő és most már nem használt kémény lebontását is, hogy az után se kelljen többé a megszokott éves átvizsgálási fizetni. A kéményt le is bontotta és lakásban a régi kéménycsatlakozást be is falazta. Sajnos, figyelembe véve a kis családi ház nem éppen korszerű állapotát (többek között a még ki nem cserélt előregeedett nyílászárókat is) akaratlanul is módosította a lakótér lézellátását. A kémény ugyanis nem csak a korábbi fűtőkészülék égéstermék kivezetését biztosította, hanem egyben a természetes huzatának köszönhetően a szoba (szobák) szellőzését is, hiszen állandó „légellátást” kapott a rosszul záródó ablakokon keresztül.

Nem létezik egyszerű kazáncsere! Egyetlen szakember sem gondolkozhat el pusztán csak az íróasztal mellett ülve vagy csak a kazánhelyiséget felmérve egy kazáncseréről. Fel kell mérni az adott lakás pillanatnyi állapotát, az épületgépészeti rendszert, és szükség esetén akár a már meglévő problémák megszüntetésére vagy akár a leendő felújítással kapcsolatosan elvégzendő egyéb feladatokat és azok várható költségeit is vázolni kell a felhasználónak. Nagy a felelőssége mindenkinek, de ez egyben az épületgépészet szépsége is!

Röviden visszatérve a cikk elején említett eshetőségre, amikor van kellő idő és pénz is arra, hogy a felújítás célja ne a gyors kazáncsere, hanem a környezettudatos korszerűsítés legyen, valóban számos megoldás és ajánlat létezik a piacon. Ahhoz, hogy a kört szűkíteni lehessen, ebben az esetben is egy alapos, minden részletre kiterjedő felméréssel kell kezdeni a munkát, melynek természetesen tartalmaznia kell a felhasználói igények felmérését is. Ezekben az esetekben többnyire az új, korszerű fűtőkészülékek égéstermék elvezetésének megoldása okoz komolyabb tervezői munkát, de szerencsére ebben minden érintett megfelelő segítséget kap a gyártói képviseleten.

A korszerű gázkészülékek hatásfoka napjainkban már az elméleti határokat súrolják, a piac óriási kínálatot biztosít minden felhasználói igényre, ezért a gazdaságosság, minőség és az ár viszonyán túl, ma már előtérbe kerül a készülékek kezelhetősége, komfortossága és nem utolsósorban az adott gyártó által biztosított szolgáltatói háttér színvonala, legyen az a tervezési fázis során nyújtott műszaki szaktanácsadás, vagy az értékesítés utáni szerviz. A szerviz fogalma pedig már nem csak az esetlegesen előforduló meghibásodások kijavítására kihívott szakember tevékenységét jelenti. Szorosan beletartozik a gyártó által biztosított jótállási idő hossza, a márkaszerviz hálózatának felkészültsége és jó felszereltsége, mind a minőségi szerszámok, műszerek, mind a rendelkezésre álló alkatrészek tekintetében. A kiváló gyártási minőségnek köszönhetően már több gyártó is biztosít 3-4 vagy akár 7 év teljes körű jótállást is a gázkészülékeire.

Mindezekon felül a gyártók is igyekeznek rendszerben gondolkodni. A keresés során érdemes olyan márkákat keresni, ahol az adott felhasználói igényekre minden területen tudnak megoldást ajánlani, legyen az fűtés, melegvízellátás, napenergia hasznosítás vagy más költség hatékony megoldás, melyeket egy rendszerként felépítve azok tökéletes együttműködése garantált. További szempont lehet a megfelelő gázkészülék kiválasztása során a fűtés és a használati melegvíz ellátáson túl, magának a készüléknek a kezelhetőségét is figyelembe venni. Egyre több kazán gyári tartozéka a külső hőmérséklet függvényében működő időjárásfüggő szabályozás, a távvezérlők alkalmazhatósága, illetve az energiatakarékosság szempontjából már az sem elhanyagolható funkció, ha egy tárolós melegvíz-előállítás esetén a tároló hőntartása is programozható. A komfortosságot, illetve a kezelhetőséget hivatottak elősegíteni a könnyen értelmezhető és hasznos információkat szolgáltató készülékkijelzők, és azon távvezérlők, melyek a készüléktől távol felszerelve is biztosítják a kazán fontosabb működési paramétereinek állíthatóságát, az aktuális üzemmód és adatainak megjelenítését, vagy beállítástól függően egyszerűen csak az aktuális helyiség-, valamint külsőhőmérsékletet.

Ha pedig a keresgélés után a fejekben a RENDSZER összeállt, már „csak” a tervezés és az engedélyeztetés van hátra, na meg a pontos, tervek szerinti kivitelezés!

